Do Võ Văn Hoàng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Hướng Chiến Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. Đã số hóa bằng máy microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1209 — NGÀY THỨ SÁU 4 AOUT 1922 — NGÀY MÙNG 12 THÁNG SÁU ANNAM NĂM NHÂM TUẤT — Số THỨ 13

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

| | DÔNG-PHÁP | NGOÀI-QUỐC |
|---|---|---|
| Một năm..... | 12$00 | ... 18$00 |
| Sáu tháng... | 6.50 | ... 8.00 |
| Ba tháng.... | 3.50 | ... 4.50 |

BẢN LẺ MỖI SỐ.... 0$05

Mua báo thì kể từ ngày mùng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

# Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

聞新省六 報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saïgon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 123-125-127 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayenne & Cie 9, rue Troschet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gửi mua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

## Cách sắp lập hội-nghị Quản-hạt

Quan Thống-Đốc Nam-kỳ có tiếp tin truyền của quan Tổng-Thống Đông-Pháp dạy về sự sắp lập hội-nghị quản-hạt và sự tuyển-cử nghị-viên là hai đều phải thi hành về vụ cải-lương hội-nghị quản-hạt.

« Chỉ dự dàng trước tin young quan bảo ngày 12 Juillet nầy, kỳ huởn khóa hưng của chư nghị-viên đã mãng trong tuần tháng Juillet, lại tới ngày M. Décembre năm nay, chẳng có nhơn đó mà lấy lâm ngày định mở hội tuyển cử, mà lại để rộng cho sự định ngày mở hội tuyển cử, đến bao giờ cũng xong, tức là cơn nào những thể lệ chỉ ra dưới đây lập thành, thì mới có thể định đặt ngày mở hội tuyển cử đặng:

1° - Dựng bản chia phân tỉnh hội cũ; phải chờ quan Thượng-bộ với quan Tổng-Thống thiệt thọ xem xét kỹ càng và phê nhận cho, thì sự cắt phân tỉnh giới hội cũ, là điều chứ trong trong việc cải-lương nầy, mới gọi định quyết.

2. — Dựng những sở phải lập thành trước khi mở hội tuyển-cử.

Bao giờ quan Tổng-thống thiệt thọ xem xét kỹ càng và phê nhận cho phép thi hành các thể lệ đã chỉ ra trên đó và phê nhận luôn ngày ước định mở hội tuyển-cử, sẽ gởi đến Ngài mà hầu phê, chừng ấy Ngài sẽ ra mắt quan Thượng bộ mà chu thức cách nào cho khỏi sự trễ nải về việc lập các thể lệ ấy, mà buộc phải kỳ huởn thêm khoá hạng khác nữa.

## CẮT PHÂN TỈNH LỴ

(Tiếp theo)

**Định số phòng nghánh và chỗ bổ thâm**
**Cho mặt phân tỉnh lỵ,**
**Và chọn người tọa-chủ.**

Trong số qua rồi, nơi khoản rốt có câu hàn ước về sự cắt phân tỉnh lỵ, nếu lấy số thừa-sai nhiều ít theo mỗi tỉnh mà cắt phân, tỉnh nào không có tới mười-lăm trăm hay là hai - ngàn thừa - sai thì không đặng độc lập, phải hiệp tùng tỉnh lớn hay là hai tỉnh nhỏ hiệp làm một, thì nhìn lựa tỉnh kế cận nhau mà cho hiệp tùng; đừng dam Tânan mà nhập với Biên-hòa, Bà-rịa sáp nhập với Châu-đốc, Sadec hiệp với Bạc-liêu, Gò-công hiệp với Bentré, thì ra bất tiện lắm. Ấy là đều chẳng nên đề khuất mất trong cơn phân cắt. Lại cũng có bản ước đề cho hai tỉnh Bentré với Travinh độc lập. Lời bản ước nầy, tôi tưởng mới nghe qua phần nhiều lấy làm lạ lắm, xét vì Bentré và Travinh chẳng phải hai tỉnh lớn hơn hết trong Nam-kỳ. — Phải, Bentré với Travinh chẳng phải là hai tỉnh lớn hơn hết trong Nam-kỳ, song bản ước vậy là vì hai tỉnh nầy không kế cận với tỉnh nhỏ nào tại cả. Nếu chẳng sáp nhập với nhau làm một, thì phải cho mỗi tỉnh đặng độc lập. Vả lại Bentré với Travinh mà đặng độc lập, thì chẳng phải là đều phi lý, vì, nếu lấy số thừa-sai mà cắt phân như lời ước trên kia, thì tôi đâm tưởng Bentré và Travinh, mỗi tỉnh có trên hai-ngàn thừa-sai: cũng bởi Bentré và Travinh là hai tỉnh điền-chủ nhiều hơn hết. Lấy lớn mà bỉ với điền-chủ tỉnh khác, thì lẽ khi có chỗ kém sút, chỉ như lấy nhỏ, cự quan thuế mỗi năm đông từ 20 đồng sắp lên mà sánh, thì nhiều lắm, ắt sao cũng có phần hơn. Vả lại, tỉ như tỉnh Bentré, ngoại trừ số điền-chủ hay là thương-nhân, học-sanh tốt-nghiệp, quản lính hữu-công, quan hàm chức sắc, lấy trong hương đân nội chức hội-tề cũng trên số hai-ngàn đặng vậy; vì Bentré, 21 tổng, 183 làng; lấy trong hội-tề, mỗi làng, 11 viên, thì trong 183 làng có phải hơn hai - ngàn thừa - sai rồi chăng? Dường ấy, bản Ủy-viên mà cắt phân cho tỉnh Bentré với tỉnh Travinh độc lập thì phải lẽ lắm.

Bấy giờ xin bản tới sự định số hội ngành và chỗ lập hội nghánh bỏ thâm cho mỗi phần tỉnh.

Từ thuở đến giờ, theo lệ cũ, vì thừa-sai đều là chức việc làng của quan chợ ra, thì là thừa-sai chọn cử nghị-viên quản-hạt hội-đồng đều là của quan chợ không phải của dân; nên tiếng tuy thì nói nghị-viên quản-hạt hội-đồng của dân, thay mặt đồi lời cho dân, đối với Chánh-phủ, vào giữa hội mà luận bàn việc nước, mà vực quyền cho dân, mà rõ lại thì cũng như nghị-viên của nước chớ không phải của dân vậy; vì, xin nói lại một lần nữa, thừa-sai ra bỏ thâm chọn cử đều là chức việc làng của quan cử đặt. Ấy là đều bất chánh; làm ra tự thuở đến giờ, có nghị-viên quản-hạt hội-đồng thế mặt cho dân mà là của quan của làng chớ không phải của dân cử đặt. Nên chi, mỗi kỳ tuyển-cử, vì thừa-sai đều là chức việc làng, không có bao nhiêu, nội Nam - kỳ đâu đặng chứng một ngàn ngoài, quan buộc phải tới tại tỉnh mà bỏ thâm chọn cử. Cực nhọc quá! Nhiều lắng ở xa, mỗi lần có hội tuyển-cử vậy phải cơm ghe bè bạn tới tỉnh, tốn hao nhiều, mà không ai gánh chịu. Ấy cũng là một cớ buộc phần nhiều thừa-sai phải bán tiếng thâm của mình, mà đắp bồi sở phí. Nỗi tệ nầy tử quan chí dân đều biết rõ vậy, mà không thể chỉ định đặng.

Bấy giờ đây, nhớ ân chấn-chỉnh hội-nghị, tuyển-cử, thừa-sai đủ trong các sắc dân, cho hay chức việc làng cũng là phần nhiều, thì chẳng còn phải tựu tới tỉnh mà bỏ thâm chọn cử vậy nữa được. Nếu buộc như cựu lệ, thì ra lẽ bất tiện cho thừa-sai, e ra hội tuyển-cử không đặng thành tựu. Thế nào mỗi phần tỉnh, cũng phải lập nhiều phần sở nghánh bỏ thâm cho ra cận tiện cho thừa-sai như bên Pháp vậy. Sự lập nhiều phần sở nghánh bỏ thâm, không những, vì cận tiện, lợi cho thừa-sai mà thôi, mà cũng lợi cho nhiều việc khác nữa. Tường có thể biệt nhỏ sự lẽ tánh hãy lâu cho.

**Lê-hoàng-Mưu.**

*(Mai tiếp).*

## CÓ TIỀN ĐỀ LÀM GÌ?

(III)

*Sự sự giàu mạnh của dân-tộc bây giờ không chi hằng là biết lợi dụng đồng tiền mà chấn-hưng công nầy việc nọ. — Có tiền rồi làm ra tiền: làm ra tiền bao nhiêu, thì công việc sắp đặc để vận-dụng đồng tiền cũng bấy nhiêu vậy. Cái cội yếu vận-dụng đồng tiền của dân-tộc khôn ngoan, rộng thay lớn thay! không những có tiền chỉ biết mua ăn sắm mặt, tau ruộng cất nhà v.v ... để riêng bảo tồn lấy giaộc cho được sung-sướng thôi đâu: cái đó là cái lẽ tự nhiên của mình, không là gì — còn nữa: Có tiền phải làm làm sao cho đồng tiền càng ngày cái giá trị càng cao lên mãi mãi, từ gia tộc cho đến nhơn-quần, đến quốc-gia xã hội, lan cùng khắp cả, đâu đâu cũng phò-cập cái thế-lực đồng tiền của ta; lấy cái thế-lực đồng tiền mà làm cái thế lực riêng có của nước nhà mình, cái chủ-nghĩa đồng tiền rộng lớn là thế ấy. Ai thêm nói đến cái thế lực đồng tiền là chỉ để mua ăn sắm mặc, tau ruộng cất nhà v. v... thế ấy đâu; cái thế-lực ấy chẳng qua đủ để làm cho sung sướng lấy gia tộc mình là một gia-tộc nhơn khỏi cơ hàng khuân-bách, khỏi chậu mày chắc lưỡi xé nỗi khó-khăn của cái hạng không tiền như ngày nhơ ngốc. Cuộc đời hễ có tiền thì vinh, không tiền thì nhục, là lẽ tự-nhiên, song hãy còn một điều nên xét kỹ, là đều « đa tài lụy thân » của người xưa thường nói. Sự cái nghĩa ấy, thì đã hiểu ngay được rằng bởi có tiền mà không biết vận-dụng đồng tiền cho được bản-bạc lưu-thông ra ngoài quốc-gia xã-hội, chỉ biết riêng để tích-tụ một nơi, trọn đời làm nô-lệ mà phòng-sự lấy đồng tiền, dường ấy, khiếng những làm mất cái giá-trị đồng tiền đối với quốc-gia xã hội, mà lại làm đến nỗi phải lụy thân mình là khác. Ôi! có tiền dường ấy, thì thật là vô-phước lắm vậy.*

*Ở đời, không kể đến hạng người giàu no, thì khá chứng, ý thế hiếp người, nghèo đói, thì ăn vụng làm càn, thậm chí lường gạt thiên-hạ, giết người cướp của là cái hạng người không đạc đến cái chủ-nghĩa đồng-tiền và cái thân-thế của người ở đời là phải làm những công việc gì trong cái tuổi trời đã định cho trăm năm nhẳng lai: chỉ kể người biết vận - dụng đồng tiền, thì cái giá-trị đồng tiền mới là quí trọng, rồi tư-cách con người mới cao-sang cho.*

*Vậy đây, xin bản qua đồng tiền của dân-tộc ta ở trong buổi nầy là buổi thế-giới thông-thông, thiên-hạ chỉ trong đồng tiền trong thương-giới mà làm cái thế-lực, không phải cái đời bế-quan tỏa-cảng, ai có đồng tiền thì chôn thì cất lấy mà riêng hưởng lấy gia tộc mình; có đồng tiền, phải làm làm sao cho một thành mười, mười thành trăm, trăm thành ngàn, ngàn thành muôn v v..., điều công ích phổ-cập cả bản dân chung hưởng được cái thế - lực đồng tiền của mình. Vì như một nhà có tư-bổn lớn kia, thường xuất tiền tài ra làm những công nầy việc nọ, công việc kinh-dinh đến đâu, thì dưới bản dân đều được hưởng cái lợi đến đó, chỉ nghĩa là mình xuất tư-bổn để cho kẻ dụng trí, người dụng-lực mà hưởng chung trong cuộc vận-dụng tiền tài của mình. Lời xưa có nói: « Lợi, nên hưởng chung, không nên hưởng riêng» là vậy đó.*

*Lấy đấy mà suy, thì quốc-dân mình nay, nên thế cái nghĩa ấy, cùng đồng-tâm hiệp-lực, để khoáng-trương những nguồn lợi trong nước mình, trước mở mang kinh-tế nước nhà, sau nữa quốc-dân mình hưởng nhờ được cái lợi hưởng chung ấy ngày thêm thế-lực, thì-còn gì quí hóa bằng. Ôi! có tiền để làm gì! Làm làm sao mác hết bạc chôn, làm làm sao kẻ Bắc người Nam, gây nên cái thế-lực đồng tiền hầu đối-đầu với cuộc giao-tế của nhơn-loại ở thế-giới nầy cho khỏi phụ cũng một thể dân-tộc có nơn hiến, lịch-sử từ mấy trăm năm trước. Ấy vậy việc xài đồng tiền, nhà phú hậu ta đã tính làm chưa?*

*TÌNH-TÂM*

## Vô-tuyến điện

**Giải nhứt xe-máy**

Cuộc đua xe-máy chạy vòng xứ Pháp đã xong. Lambot là người Banh-giích được giải nhứt, chạy nhằm 222 giờ 6 phút 6 phân mà đi được 5.375 ngàn thước.

**Chánh-phủ I-ta-li**

Ông Orlando cũng có lo lập tòa Nội-các. Cứ theo cảm-tình chung thì ông sẽ lập được một Chánh-phủ có đủ các phe ngoại trừ những đảng nghịch.

**Náo-nhiệt**

Ở trong 200 thành, dân tổ lòng náo-nhiệt trong lúc làm lễ bài-niệm kỷ-niệm ngày Aloi-ma ngày khêu chiến.

**Hồ-lăng**

Báo-chương Hồ-lăng báo tin rằng tôa Nội-các từ chức vì kỳ tuyển-cử rồi phe-đảng phái bên hữu tăng số nhiều. Đức Hoàng-hậu cử quan Thủ-tướng cảo thủ lâm Thủ-tướng lập tòa Nội-các khác.

*Paris ngày 21 Juillet*

**Học chánh tổng trưởng**

Ông Joubin tổng-trưởng viện Hàng-lâm thành Lyon được đề ngoại ngạch đặng lãnh chức Học chánh, tổng-trưởng Đông-pháp.

**Cuộc đấu xão thuộc địa**

Quan Toàn-quyền Long đến viếng cuộc đấu xão thuộc địa, được ông Lương-khắc-Ninh nghênh tiếp và cảm ơn làm cho dân sự xứ Đông-pháp được mở-mang. Ông Long trở lời cách thân thiá. Đó rồi tại nhà Pháp-việc mở tiệc đãi quan Toàn-quyền, chiều lại ông Lông dự một đại tiệc. Ông chỉ rõ cái chánh sách hòa bình của nước Langsa, ngợi khen những người Annam nhỏ nhi ma thông minh, tỏ lòng hân oan về cuộc quốc-trai Đông-pháp được thành tựu và nói rằng Pháp-quốc và các thuộc-địa phải hiệp với nhau về vấn đề Thương-chánh.

*ngày 22 Juillet 1922*

**Nhà hội của người Đông-pháp**

Đức Hoàng-đế Khải-Định và ông Sarraut có dự lễ lạc-thành nhà hội của người Đông-pháp (Foyers Indochinois).

**Quan Toàn-quyền Long**

Quan Toàn-quyền Long viếng phòng thương mãi thành Mạt-sây kế hiệu tỉnh xứ Đông-pháp. Chiều lại ngài có dự xem các cuộc vui tại đền Đông-pháp là nơi có bọn cao-mang hát rằm.

**Dịch khí**

Ở xứ Hoang-gô-ri có nhiều người mắc bịnh dịch-khí cho nên phải gởi thuốc ra cương giới xứ Rút-xi để cứu cấp dân sự.

**Đám táng lớn**

Hôm thứ sáu tại thành Ba-ri cất đám quan Nguyên-soái Dobbs thuởng-phẩm nhứt đẳng bội-tinh Quan Nguyên-soái thủy-binh Vindry thay mặt đức quân-quốc, phân đông các đại hiền bên xứ A-phờ-rich có mặt tại Ba-ri đều có đi đưa đám táng.

**Tàu đụng**

Hai chiếc tàu đó mà có một chiếc của Ăng-lê lên la Kemucra đụng nhau tại bến Mang-sớ chưa biết được sự thiệt hại là ba o nhiêu.

**Ông De Alvear**

Đức vua Ăng-lê ban cho ông De Alvear bội-tinh thượng-đẳng triều Ăng-lê.

**Đông-cung Ăng-lê**

Báo Daily Mail bao tin rằng đức Đông-cung sẽ tuần-thú bên phía nam xứ A-phờ-rich.

**Quan Toàn-quyền Sterg**

Ông S'erg Toàn-quyền xứ Algérie đã xuống tàu hôm thứ bảy tại thành Alger mà trở về Pháp-quốc.

*Paris ngày 25 Juillet 1922.*

**Ái tín**

Quan Nguyên-soái Maistre, nguyên cai-quản một đạo quân, ta thế.

**Đức Khải-Định**

Đức Khải - Định ban kim - khánh cho Thánh-phủ Verdun và cùng một nhánh hoa bằng đồng trên mộ bảy người lính vô danh.

*Ngày 26 Juillet 1922*

**Ta-thế**

Quan Nguyên-soái Florentin, nguyên thuởng-thọ nhứt đẳng bíu-tinh, nguyên cai-quản thành Paris ta-thế.

**A-lo-mang**

Tại thành Rome, quan Thượng-thọ bộ Kỹ-nghệ và quan xô-thân A-lo-mang đồng kỷ nhận một tờ ngị-ước. Cộ nghị-ước ấy A-lo-mang chuộc những cầu-cát của đức A-lo-mang bị tịch-biên bên I-ta-li một số tiền 800 triệu đồng lire i-ta-li.

## ĂN CẮP NHỰT-TRÌNH

*Cầnthơ, le 28 Juillet 1922.*

Kính lời cùng ông chủ-bút L.T.T.V., rõ. Tôi có tiếp đặng thơ của ông cho tôi hay rằng, số nhựt-trình.....

Tôi đặng lời chân-ngọc của ông nói, thì tôi lấy làm cảm tạ vô cùng, nhưng mà tôi buồn có một đều, tiếc hết mà tật còn hoài. Xin ông làm làm-sao mà trừ cái mối tệ vì mấy tay đem nhựt-báo; vì nhựt-trình của tôi mất số hoài, không đặng tiếp theo cho trọn số. Tôi biết rằng: Ông chẳng hề gồi thiếu, nhưng mà tại chúng nó có lòng tham chụ, lấy mấy số nhựt-trình ấy mà từ ăn cho kẻ khác, hoặc bán cho kẻ khác, hoặc để lại mà coi. Bỏ cũng là một mối hàng đại lợi cho chúng nó. Chúng nó xét như vậy, hễ cứ ít kỳ đem nhựt-báo cho ai, thì lấy lại 1 vài số, không lẽ ông hiểu đặng, còn mấy người mua nhựt-báo, mất có 1-2 số, không công đâu mà kêu nài hoài, ấy vậy nên mới bỏ qua, thì chúng nó cứ việc làm quấy hoài, chớ chúng nó không có một chút lương-tâm, mà nghĩ lại như vầy: Phàm nhựt-trình thì cứ in chuyện tiếp hoài, người mua cứ theo đó mà coi những chuyện hay, tích lạ của qui báo, nếu chúng nó mà làm quấy như vậy, thì người mua nhựt-báo coi không đặng toàn mấy đều hay, mấy đều lạ ấy, chúng nó làm cho đứt khúc ra thì chẳng lấy làm tức sao, tội ấy chẳng lấy làm trọng sao. Vậy xin ông là người cao kiến, lấy phương thế chi, mà ngăn ngừa cho hết cái đều tệ ấy, thì mấy người mua nhựt-báo của ông, đều cảm ơn ông vô cùng. Còn phần tôi thì nói làm vậy cho ông hiểu mà trừ mối hại ấy, kẻo sự để lâu ngày sẽ mất danh của qui-báo.....

Sau nầy xin ông ân hành bài nầy vào qui-báo của ông cho chúng nó biết rằng: Tôi có kêu nài số nhựt-trình của tôi mất.

Cựu kỷ-lục: *LÊ-THÀNH-CHÂU.*
*Cần thơ.*

## Đông-Pháp Thời-sự

### Nam-kỳ

**Vụ giết ông Faure**

Trường là ai khai rằng vợ ông Faure mướn giết ông Faure đặng sớm hưởng sự-nghiệp ấy, cái nầy nghe rõ lại thì là tên bán thầy đồi T... Vinhlong nó khai mà.

Việc nầy còn tra xét.

**Coi chứng xe máy**

Ông L... làm mất một cái xe-máy hiệu Wonder số 57.373 giá 95 đồng.

Ai có xe máy hãy coi chừng lấy kẻo mà rồi nó cũng.

**Đi thăm bà Thủy**

Tên Thông, 32 tuổi, ở đận nhà thị Nam ở Thủ-thiêm hôm kia bị tẻ sông, chừng người ta lại vớt thì nó đã chìm ngầm rồi.

**Bán thuốc lậu**

Nguyễn-văn-Nên, 25 tuổi, ở Tân-sơn-nhì bị bắt tại đường Cây-mai về tội đi bán 44 ki-lô thuốc lậu.

**Ăn cắp gạo**

Phạm-văn-Đang kêu là Bon, 36 tuổi, ở sau nhà-máy « Ban-Teck-Guang » bị bắt giải qua Biên-lý 50 ki-lô gạo trắng của người bán gạo thay mặt.

**Xe-máy khi không mà chạy**

Thầy Huynh-Tinh giáp hàng buôn có đến bớt thưa rằng xe-máy của thầy hiệu « Parey » để đó khi không chạy đâu mất.

**Tờ bắt lương**

M. H..., làm êconome dưới hàng tàu Lục-tỉnh đến bớt thưa rằng tên bồi Võ-văn-H..., ăn cắp của người, 160 đồng.

**Một nhà bị lạnh**

Mưa bầm ngày nên khuya có hơi lạnh, vì vậy mà ai đó không biết nội nhà bị lạnh nằm lên xuống tàu Hayang mà lấy chơi 11 cái mền nỉ và 6 cái áo thung trắng.

**Chạy đâu cho khỏi**

Tên Trần-văn-Nguyên kêu là Năm Xích, bị cáo về tội ăn trộm đồ của bà Batris, nên có giấy quan Bồi-thẩm đay bắt, nay bắt đặng giải qua Tòa.

**Bắt đặng ăn trộm**

*TAM-BÌNH.* — Năm-Ngưu, ở Tường-lộc, mới rập 1 chiếc ghe cui, be chưa đông vô cho chắc, 3 đứa trộm, lại cay vàn be, mới rập đó; Ngưu hay ra chiếu với nó 1 hồi, 2 đứa chạy thoát, còn 1 đứa nhảy vô trong bụi là mà trốn, Ngưu kêu người xóm bao đám 1, rồi ngăm rằng:

*Ra đây mầy lay, tao thả,*
*Bằng không tao đánh, chết cha bầy giờ.*

Trộm ấy bộ mà điệu ngâm, theo mà Cai-lương, nên bà ra thú tội. Ngưu nói vậy, chớ không tha, cứ việc trói quách, giải ra Tam-bình.

**Công là trộm nên**

Đám trộm trên đây, vừa bắt song rồi, thì kế ông già vợ Hai Đều, bị bắt 3 con trâu, cũng trong 1 đêm ấy. Hai nhà nầy, ở cách sông, mà cách xa nhau chừng 400 thước thôi, thiệt là ăn trộm đa quá chừng.

Bọn trộm trâu nầy, lúc cới đi, thế chừng nó có ngăm như vầy, chớ chẳng không.

**Ngăm rằng:**

*Trâu nầy, ta bán đặng rồi,*
*Kiếm mầy sang phú, nó ngồi thầu chơi*

**Một vụ sát nhơn tại Đồng Tâm**

*BẾN-CÁT.* — Tên Hồ-văn-Cây, 22 tuổi, ở làng Long-chiểu, qua tại Ông-Yệm mà làm mướn. Nó thấy Thị-Trung là con của (Vấp-Tòng) nhan sắc mặn mà, nên bầy lân nó hằng ngày nhơ cho được hưởng bên duyên, phi tình cả nước; bởi vậy nó mới lợi qua tiếng lại với nàng, khiến cho nàng cũng vương-vấn mối cầm tình, rồi đó nó mới than thở với chú nàng lại cũng làm-ơn khi làm tiếu tiệc nhậu với nhau, nên cha nàng cũng vừa ưng thuận.

Hồ-văn-Cây cũng đã ý: Nếu một ít lâu ta làm có tiền bạc-ta cũng toan tính cho phương hoàn kết cảnh, mai trước sau tăng. Chẳng dè tên Tũng lại quên lời hứa, gả cho trai nào khác đó..., làm cho lẽn Cây tâm trung sôi sụt, sớm đêm gió, chiều ngõ trăng..... mà cũng không sao..., tức mình mới kiếm rựu quyết rửa hờn cho mất dạ. Bữa 27 Juillet rồi đây nó đến thấy tên Tũng đang lặc tão-mão trước nhà, bèn chêm ngay một rựu nơi cổ, ngã lăn mà chết; nó lại còn nói rằng: *(Chém cho nhà kẻ hay quên)* ôi! Ôi!! cầm thương thay; phận bạc đã qua, đành cam cái kip..., song thầm trách tên Hồ-văn-Cây nỡ quên sanh vì tình, dại chi mà đeo đai những kẻ đem lòng phản phúc mình. Người chết nay đã nhơn yên nơi chốn mộ phần, còn kẻ sống ngồi nơi tù rạt, khó cực biết bao, thà mà chết cho yên thân hơn sống mà mác vòng hoạ-tý, vô đành vô vị, thật hoàn nghĩ biết bao.

**Trường-Hiệu Ghia-minh-Tạo.**

*Médecin indigène.*

### Đức Khải-Định phần giả

Có điều-tra đánh lại cho hay rằng Đức Khải-Định và các quan tùy giả qua Xiêm-sứ Pasquier và Thám-biện d'Elloy, sẽ qua giang-tân Angêra ngày 11 Août tới đây mà trở về.

### Bắc-kỳ

**Cấp học-bổng**

Cấp 3.375 francs học bổng cho M. Lê-văn-Kim, về năm 1922 - 1923, để cho cậu tăng học về khoa Toán-học chuyên-môn tại trường Trung-học Saint Louis tại Paris bên Pháp.

HAIPHONG

**Chết đáng xe-lửa**

Chiều hôm chủ nhất 20 Juillet, hồi 4 giờ rưỡi người ta thấy một cái xác người đàn ông chừng 35 tuổi, không biết tên họ quê quán là chi, nằm chết ở trên đường sắt vào khoảng phố Mong-cay và phố Paul-Doumer. — Hỏi ra thì người nầy ý chừng bao đêm bác-bỏi, ra hòng mát ở đường sắt rồi chẳng may ngủ quên, vừa chuyến xe tải-hàng về Haiphong hồi 1 giờ rưỡi sáng đã phải thích ngay.

PHÚ-LÝ

**Được chữ vàng**

Ở tỉnh Nam-Định, tổng Đệ-nhứt, xã Đệ-tam có bà Lương-thị-Nhị, bà ấy ở ngụ tại phố Cầu-chu thuộc tỉnh Phủ-lý, mới được bốn chữ «Hiếu-nghĩa khả gia» viết có công giúp vào cuộc Công-thải Đông-Pháp. Rất vinh hanh thay!

**Bịnh dịu-lào**

Ở làng Quan-nha huyện Duy-tiên, cùng làng Nam-cũng, huyện Thanh-liêm, thuộc tỉnh Phủ-lý, đã thấy phát bịnh dịu-lào. Bịnh nầy mới phát thì sốt nặng, rồi mọc mụt lâm-chấm ở trong mình, nếu không biết, lở mới các tay đang-y thì có khi tuyệt hại đến mang ngũ quên, vừa chuyến xe tải-hàng về Haiphong hồi 1 giờ rưỡi sáng đã phải thích ngay.

**Tòa Đại-hình**

Xử vụ Langsa

Bước qua ngày 26 Juillet 1922 tòa đại-hình bổn-quốc rồi Tòa Đại-hình xử vụ Langsa.

Ông Gandre ngồi Chánh-án, ông Francescheti và André ngồi Bàn Chưởng-lý thì có ông de Kersaint Gilly. Ông Sicot là Thông-ngôn.

Chọn bồn người Hội-đồng.

Tòa khởi-sự bài thẩm xét Hội-đồng Thẩm-án đã xử: Ông Hồ-văn-Đu. Thì bốn ông sau nầy là ông Arboraii, Barbanson, Pi... xét.

Làm bài tiết g...

Sự-tích: Trong tháng giêng chưa mẹ của đứa con gái lên năm tuổi thấy sao cứng mình ra lại lăng ngoài sân, thì bà đem con cho quan thầy khám thấy cho rằng đứa ấy phải tiêm (đau l...).

Của mẹ đứa ấy mới đi thăm hay là của đứa ấy là ... Dievassagayam hoàng-dâm chết nên chúng nó cho ... một giường với Dievassagayam. Tòa phải Lương-ý khám-nghiệm thì nói con ấy không bị m... chỉ có mang bịnh phong-tình (Tôi nghiệp chưa! Mới có 5 đêm nhà, nó khai lớn-sớn kh... chắc, tuy vậy mà cũng rõ chung với Dievassagayam m...

Hồi Dievassagayam nó k... tại làm thất tiết trinh của c... không đây 13 tuổi.

Trong lúc Tòa tra hỏi phạm-án và mấy người chứng thì không cho ai đứng cả vì việc nầy cho não-động lòng người!...

Quan Trang-sư Gallois-... chữa cho phạm-nhơn Tòa tu... nghị-xong rồi mới cứa cho ... đọc án.

Tòa thị-hình xử tên Di... năm tù án treo.

Vụ Poinsignon

Khám-quan còn nhớ vụ ha... chưt đêm, lối 9 giờ đã đi ... Poinsignon nghe tiếng chó ... chora lại ngăm. Lúc ấy nhà ... thấp sáng trung, của cái ... mở, Poinsignon đương ở n... nữa. Thình-lình người Tây ... Annam đứng trước thềm đ... chạy ra ruợt. Trong 2 người ... lẹ chưa (đông) mất. Anh ... không thể tính gì mà phải ... mất cũng cứ việc đường n... chơn bước lớt.

Lối xóm nghe một cái « ... chi thấy tên Trần-văn-Me, ... bắn trên vùng mình Mô-tinh ... sát-nhơn Poinsignon đã đào ... trốn đi đâu, chạy xuống bốt ... Chỗ Me vào nhà-thương C... khỏi chết mà phải mang tật ...

Bắt Poinsignon ra, vì kẻ ... lân thường bị người hàm ... ý để phòng Bửa đip thấy ... đang ngồi quyết bắt đắc đi xu... đó mạ lại cương không chịu ... sống lên trót bắn một phát ... để vừa đã lay xuống, sùng tự ... một phát nữa trúng tên Me.

Lối ấy nghe ra phi-lý, vì ... đứa ngồi có mội tiếng sùng ... vậy lúc vụ nầy mới xảy ra, ... cho Poinsignon mất tri-khôn ... khám-nghiệm, nói rằng Poin... cuồng-trí.

Mấy người chứng.

Trần-văn-Mê, khai rằng đó ... tiêm mua thuốc thà-lin bị ... rồi kéo tay bắn đi ka ... sùng nó, nó bị đau tê xiếc.

Tên Xên cũng bạn cất cỏ ... khai y như tên Mê.

Tên Xiếc chủ vựa cỏ khô ... song có nghe mấy tiếng sùn ... đó biết tánh của Poinsignon ... khuyên Me và Xên đừng lẩ ... mà sanh chuyện, như có mỗ ... bỏ bị phạm-nhơn chạy mất.

Kế đó đội Tám lính-kín v... đương đóng trước nhà nói ... Mê đi, thong-thả ngang đó ... Poinsignon trong nhà chạy ... biểu đi xuống bốt. Ngay lúc ... tiếng sùng, tên Mê ngã xuống ... cuối xuống nghe coi có th... rồi trở vào nhà lấy xe mạy ...

Quan thầy kiện Monin bào-c... nhơn.

Tòa làm án:

Xử Poinsignon 1 năm tù án ...

## Hướng truy...

Năm trăm bạc hóa ... Các người mới nghe nói ... tro, thế thường rằng năm ... trăm ai đã vô ý để cháy hào ... như thế mà sự vô ý cái gì ... bỏ bị phạm-nhơn chạy mất ... cháy một giờ ra tro mới ... là hôm kia có một ông nọ ... sang có tiếng nơi bô-thành ... trong mấy mươi năm nay ... gui, những chưa có chứ ... người, vẽ nếu thì-hành ra ... thiện với người dới e ... công-phu tư-tưởng, chi cho ... đám chay cho rõ to để ba ... là đến bồi chang-ngiệp của ...

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HÚT THỬ 15

ANNONCES
ESSER:
rosse du Journal
stinat, 153-155-157
(1er étage)
auz du Trong-Bão

M. Mayence & Cie
ronchet

pour les contrats
Les prix sont
ce.

mandati gửi mua
cho M. NGUYỄN-
lý Lucchini Tkp-
đăng báo thì đề
NG-MUU, chủ bút.

NH

ng nhau:Phàm
uyện tiếp hoài,
mà coi những
a qui báo, nếu
y như vậy, thì
oi không đặng
mấy điều lạ ấy.
4 khúc ra thì
, tội ấy chẳng
y xin ông là
ương thế chi,
cái điều tệ ấy,
ui-báo của ông.
ng. Còn phần
ở ông hiểu mà
để lâu ngày sẽ

hành bài nầy
cho chúng nó
iố nhựt-trình

ÀNH-CHÂU.
ln the.

# HƠI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trất đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng độ thổ sẵng Algérie quả thiệt là đồ thổ sẵng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu *Trái-Đất*

## Tòa Đại-hình Saigon

**Xử vụ Langsa**

Bước qua ngày 26 Juillet xử xong các vụ bổn-quốc rồi Tòa Đại-hình nhóm xử các vụ Langsa.

Ông Gaudon ngồi Chánh-tòa, hai ông Franceschetti và André nghị-sự.

Bàn Chưởng-lý thì có ông phó Chưởng-lý de Kersaint Gilly. Ông Sicot làm Trưởng-tòa.

Chọn bồn người Hội-đồng Thẩm-án

Tòa khởi-sự bắt thăm để chọn bốn vị Hội-đồng Thẩm-án để xử hai vụ Langsa đâu. Thì bốn ông sau nầy được cử là: Các ông Arboratt, Barbanson, Phélison và Ronset.

**Làm mất tiết gái**

Sự-tích: Trong tháng giêng năm 1922 cha mẹ của đứa con gái tên là Marie R..., năm tuổi thấy ảo cứu mình đứa nhỏ mau ra lai láng mà con Ấy bị đau rên siết bên đem con cho quan thầy khám-nghiệm. Quan-thầy cho rằng đứa Ấy phải bình phong-tinh (đau l...).

Cha mẹ đứa ấy mới đi thưa người chú hay là cậu của đứa Ấy là tên phạm-nhơn Dievassagayam hoàng-dâu con đó, vì nhà chật nên chúng nó cho con ngủ chung một giường với Dievassagayam. Quan Tòa phải Lượng-y khám-nghiệm lần nữa thì nói con Ấy không bị mất lòng trinh, chỉ có mang bịnh phong-tinh đã nói trước. (Tội nghiệp chưa! Mới có 5 tuổi mà). Hồi đứa nhỏ, nó khai lộn-xộn không lấy gì làm chắc, tuy vậy mà cũng rõ được tại nội chung với Dievassagayam mà sanh sự.

Hồi Dievassagayam nó không chối mà cũng không chịu, song nói rằng có lẽ tại quá say nên mới (đã thừa cho thân mra đa!)

Phạm-nhơn không tiền án. Nó bị buộc tội làm thất tiết trinh của con R..., là gái không đầy 13 tuổi.

Trong lúc Tòa tra hỏi phạm-nhơn, tiền cáo và mấy người chứng thì Tòa đông cửa không cho ai dự cả vì việc nầy có thể làm cho nào động lòng người.

Quan Trang-sư Gallois-Montbrun bào chữa cho phạm-nhơn Tòa tra hỏi và bàn-nghị song rồi mở cửa cho người vào xem đọc án.

Tòa Đại-hình xử tên Dievassagayam 1 năm tù án treo.

**Vụ Poinsignon**

Khán-quan còn nhớ vụ hai lên cất cổ đi chơi đêm, lối 9 giờ tối đi ngang nhà tên Poinsignon nghe tiếng đờn ca gần đó, đứng ngó lại nghe. Lúc ấy nhà Poinsignon đèn thắp sáng trưng, cửa cái đóng mà cửa sổ mở, Poinsignon đương ở nhà với vợ Caomên. Thìn-lìn người Tây thấy 2 người Annam đứng trước nhà, bèn rút súng sáu chạy ra rượt. Trong 2 người kia một bụng lẻ chưn (đông) mất. Anh kia nghĩ mình không tội thì gì mà phải chạy trốn cho mất công, cứ việc đường nhà-nước ta lần chơn bước tới.

Lối xóm ngăn một cái «đông» chạy ra thì thấy tên Trần-văn-Me, là anh cất 10 năm trên vũng máu bất-tỉnh nhơn-sự. Còn sát-nhơn Poinsignon đã đào tẩu mà không trốn đi đâu, chạy xuống bót lên tiếng trước. Chủ Me vào nhà-thương Cholon, tuy Me khỏi chết mà phải mang tật-bịnh trọn đời.

Bắt Poinsignon tra, va khai rằng: «Bấy lâu thường bị người hàm ân-trộm, nên có ý đề phòng. Bữa đêm thấy hai anh ăn mặt đáng nghi quyết bắt đảo đi xuống bót. Chẳng đề me lại cương không chịu đi. Anh ta đưa súng lên trời bắn một phát đọa nó. Chẳng đề vừa đã lấy xuống, súng tự nhiên nổ thêm một phát nữa trúng tên Me.»

Lời ấy nghe ra phi-lý, vì lối xóm người đều nghe có một tiếng súng mà thôi. Bởi vậy lúc vụ nầy mới xảy ra, người ta đều cho Poinsignon mất trí-khôn. Đem lương-y khám-nghiệm, nói rằng Poinsignon không cuồng-trí.

Mấy người chứng.

Trần-văn-Mê, khai rằng đêm ấy nó đi ra tiệm mua thuốc thìn-lìn bị người nắm cổ, rồi kéo tay biểu đi lại bót. Hồi lửa nghe súng nổ, nó bị đạn tẻ xiêu.

Tên Xên cũng bạn cất cổ đi chơi với nó, khai y như tên Mê.

Tên Xiếc chủ vựa cỏ không thấy rõ mặt song có nghe một tiếng súng. Xiếc ở gần đó biết tánh của Poinsignon, nên thường khuyên Me và Xên đừng leo đèo đến đó mà sanh chuyện, như có một đứa nhỏ coi bò bị phạm-nhơn đánh lỗ đầu.

Kế đó đội Tám linh-kíu và M. Vincent đương đứng trước nhà nói chuyện, thấy Me đi thong-thả ngang đó. Bỗng-nhiên, Poinsignon trong nhà chạy ra nắm cổ mà biểu đi xuống bót. Ngay lúc đó nghe một tiếng súng, tên Me ngã xuống, Poinsignon cuối xuống nghe coi còn thở hay không, rồi trở vào nhà lấy xe máy chạy đi cởi bót.

Quan thầy kiện Monin bào-chữa cho phạm-nhơn.

Tòa làm án:

Xử Poinsignon 1 năm tù án treo.

## Hướng truyền

Năm trăm bạc hóa ra tro!

Các ngài mới nghe năm trăm bạc hóa ra tro, thế thường rằng năm tờ bạc giấy một trăm ai đã vô ý để cháy hóa ra tro; nếu như thế mà sự vô ý cần gì phải nói. – Còn như đây cố ý mà hãy phá năm trăm bạc cháy một giờ ra tro mới thật là thay! Số là hôm kia có một ông nọ vốn là người giàu sang có tiếng nơi Đô-thành ông nghĩ rằng trong mấy mươi năm nay tay làm lên phú-quí, nhưng chưa có chút gì lợi vật giúp người, vì nếu thì-hành ra việc gì để tác-thiện với người đời e cũng phí mất lắm công-phu tư-tưởng, thì cho bằng làm một đám chay cho rõ tổ đã bạc đề cho: trước là đền bồi công-ơn tiếp cầu tổ-tông, sau là cứu chẩn cho cả mọi chúng sanh, mà chẳng biết chúng sanh là ai. Vậy ông đã mở một trai đàn rất lớn ở chùa D. D... – Đàm chay ấy nghe đâu phí lắm, hết mất nghìn rưỡi bạc; làm đủ các đồ sang-trọng không thiếu thức gì lại có hay tiệc bàn thiết đãi tất cả thập-phương thiện-tín. Cái phi-tiền và các cuộc cúng cấp khoản đãi trói nghìn đồng lại còn năm trăm đồng thời sắm đồ mà đã mà phần hồn gửi về âm-phủ. Sau khi đã xong bận đồ-mã ấy thời những người bàn-quan đều cho là một sự xa xỉ vô-ích đã là thường, đều cho rằng sự đó đã độ giấy ấy đã rất là vô-ích mà lại không hiệp với chủ-nghĩa ở trong tu-hành của đạo-phật.

Ôi! trong buổi văn-minh thời-đại bàn-khai nầy cần phải có sự thay cũ đổi mới nghĩa là việc gì hủ-lậu thói cũ phải thay đổi, việc gì mới mẻ có ích lợi phải nên theo; một số bạc năm trăm có thể làm được công-nghệ mới, tập được cho làm nghề kiếm-sống nghiệp hay, thế mà đành bỏ hóa ra tro, chẳng phải là cố-ý làm một việc vô-ích đáng khinh bỉ thay.

## ĐÈO KIỀN CẦNG

Annam ta cái sự chi là không lợi người xứ khác chỗ còn cái bất chước và xài làm bậy thì đứng bực nhứt.

Sao vậy? Vì như có một lác nọ ông ông với nhau bất chước đội nón mousseline, tính ra nội Đông-Pháp ta mua không biết bao nhiêu tiền, rồi kế nón boy-scout; quốc ngữ: thầy chạy; hồi Toàng, đeo chưn thạch, vân vân.....

Còn lúc nầy còn rủ nhau đeo kiền cẳng. Cái kiền cẳng nầy hồi trước có đeo, rồi bỏ lâu nay lại nhỉ lên nữa.

Mấy ông trưởng mấy người đeo kiền cẳng đó vui sướng chi hay là yên sao? Không! Mấy người có đeo kiền cẳng vì sự thiên ha không thấy kiền cẳng của mình, nên hễ đi thì, xăng quần lên, lên xe kéo thì cẳng vén hai cái ống quần lên khỏi cái kiền cẳng cho người ta thấy, còn chiều chiều thì bắt ghế trước nhà ngồi đưa cái kiền cẳng ra.

Nếu đeo mà phải nhọc lòng như thế thì tội gì mà đeo làm chi? Lại còn thêm vì đeo 2 cây cùng cẳng hai bên nữa chớ, chớ không chịu đeo một cây.

Vậy mấy người đeo kiền cẳng xin bỏ bớt mấy cái tế đó; thà đừng đeo mà tốt hơn là đeo mà phải khổ nhọc lòng như vậy.

Đâu cho khỏi cực muôn ngàn, được đeo kiền cẳng bằng vàng là vui: (A hà! hà!).

DÂN-ANH (*Cần-thơ*).

## Cáo-thị

**BẢN ĐẤT CÔNG THỔ**

**Hạt Tânan**

*Ngày thứ hai 21 Août 1922*, chín giờ, tại dinh quan Tham-biện Tânan, sẽ khởi hành đấu giá phát mãi sáu *sở đất công thổ*, tọa lạc tại làng Bình-Hiệp và Bình-Hòa-thôn, tổng Mộc-hóa, hạt Tânan, kể biên ra sau đây:

| SỐ THỨ TỰ | SỐ SÁO MẪU | | GIÁ THỊ BẢN | |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 767ha | 20 a | 20 c. | 79 $ 72 |
| 2 | 966 | 20 | 00 | 96 62 |
| 3 | 922 | 40 | 00 | 92 24 |
| 4 | 848 | 80 | 00 | 84 88 |
| 5 | 893 | 60 | 00 | 89 36 |
| 6 | 808 | 20 | 00 | 80 82 |

*Chương trình phát mãi nầy hoặc đã đề tại Saigon, thì đề nơi lục nhứt (phòng nhì) dinh Hiệp-lý; còn tại Tânan, thì đề nơi nhà quan Tham-biện.*

* * *

**Châu thành Saigon**

*Ngày thứ ba 22 tháng Août 1922*, chín giờ ban mai tại dinh Hiệp-lý (Thương-thơ) Saigon, sẽ khởi hành đấu giá phát mãi miếng đất công thổ, đạt thành 0 h. 03 a 65 c., số 93, phần chữ F, tờ bọa đồ thứ nhì Châu thành Saigon và thị giá bản là *ba trăm sáu mươi lăm đồng* (365$00).

Chương trình phát mãi và họa đồ đề tại Saigon nơi tòa nhứt (phòng nhì) dinh Hiệp-lý.

**Ngày 4 Août 1922**

## VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

**GIÁ BẠC**

*Sáng mai*

| | | |
|---|---|---|
| Nhà nước | | 6 56 |
| Ngân hàng Đông-Pháp | | 6 55 |
| Ngân hàng Hongkong Shanghai | | 6 85 |
| Ngân hàng Charteryed | | 6 85 |

**Quốc trái Đông-pháp... 49f40**

**GIÁ BẠC ANGLETERRE THÔNG LƯU**

*Sáng mai*

*Tại Paris ngày 2 Août 1922*

| | Trả mau | Trả vậy |
|---|---|---|
| Ngân hàng Đông-Pháp | 25 1/8 | 25 1/8 |
| Ngân hàng Hongkong Shanghai | 25 1/8 | 25 1/8 |
| Ngân hàng Charteryed | 25 1/8 | 25 1/8 |

**GIÁ BẠC LIVRES STERLING**

*Tại Paris ngày 2 Août 1922*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Ngân hàng Đông-Pháp | | | 64 fr. | 60 |
| Ngân hàng Hongkong Shanghai | | | 64 | 50 |
| Ngân hàng Charteryed | | | 64 | 50 |

**QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP**

*Tại Paris ngày 2 Août 1922*

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Và lợi 5 % | | | | Và lợi 5 % | 1920 | 80 15 |
| Và lợi 5 % | 1919 | 78 75 | | Và lợi 5 % | 1920 | 91 00 |
| Và lợi 5 % | 1918 | 82 90 | | | | |

**KẺ CỐC**

*Giá lúa chở đến nhà máy Chợlớn bao trả lại ở mặt trên bỉ số*

| | | |
|---|---|---|
| Vinhlong | 4,12 | 4,14 |
| Gò-công | 4,50 | 4,60 |
| Mỹ-tho | 4,30 | 4,40 |
| Bến-tre | 4,20 | 4,30 |
| Rạch-giá | 3,75 | 3,85 |
| Giá thường thường bọc trung | 4,20 | 4,40 |

**Tôi là Nguyễn-tấn-Lộc ở tại Dakao, đường Faucault, không nhìn biết tới nợ nặng của vợ tôi Nguyễn-thị-Danh.**

**NHÀ CHỤP HÌNH HIỆU:**
**Photo Nadal**
*120, ở đường Catinat, số 120*
SAIGON

**Các nhà chụp hình ???**
*Chụp hình chơi mà chụp hình nghề*
Chiếc tâu AMBOISE mới chở lại những kiểu giấy hiệu Spécial contraste Crumière «DRAGON» vách hình, đen đọi đề làm ra cho lớn, mấy phòng vuông, thứ 13x18, 18x24 và 24x30, ống dòm hiệu: Krauss, Tessar, Zeiss, Berthiot, vân vân.
Trong bổn tiệm, chư-tôn muốn mua c-c món đồ dùng chụp hình, thuốc và đồ phụ tùng đều có cả, mà giá đã rẻ lại tốt nhứt không có đâu bằng.

**OÁN-NGHĨA-QUÁN** *THỨ SÁU* **in rồi, thứ bảy còn tiếp**

HÃNG
**L. DESMARQUOY**
**VÀ CÔNG-TI**
*ở đường Bd Charner, môn bài số 114*
SAIGON
**MỚI HẠ GIÁ CÁC THỨ VỎ HIỆU**
*« BERGOUGNAN »*
DÙNG CHO **XE HƠI**
Xin mời các chủ có Xe-hơi đến mua thì qui-vị sẽ được toại chí
**SAO VẬY?**
*Là vì thứ* **VỎ HIỆU:**
**« BERGOUGNAN »**
là hiệu Langsa, giá đã rẻ mà lại làm cho qui-vị yên lòng
CÓ TRỮ BÁN TẠI HÃNG
**L. DESMARQUOY và Công-ti**
*đường Boulevard Charner, môn bài số 114*
TẠI HÃNG CŨNG CÓ BÁN
**VỎ XE KÉO và XE MÁY ĐẠP**

*TÂU HƠI NỔI CỦA ÔNG* **FARMAN**
*MỚI BÀY HIỆU:*
**«Le Passe-Partout»**
*— Nhậm le như xe hơi —*
*— Tiện bề ghé các nơi —*
*— Chạy chỗ nào cũng được —*
*— Thảo ra rất dễ —*
*— Rập lại như thường —*
Ấy là một thứ tâu rất lẹ làng, dùng máy hiệu **«ANZANI»** sức chạy 10-12 ngựa, và chạy bằng thứ chưng vịt kiểu phi-thoàn, chư vị và bằng hữu đi sông nầy rạch kia rất mau; bất luận nơi nào, nước độ chừng một tất thì chạy được, hoặc ruộng khi có nước nổi cũng chạy được.
Chư vị tốn chừng năm ba lít dầu sáng thì đi dặm 25 ngàn thước trong một giờ.
**Ý LÀ THỨ TÂU RẤT CÓ DANH TRÊN ĐỜI**
Mau mau hãy gởi thơ mua tại xưởng đóng tâu hơi của ông Ch. BARDON, ở đường mé sông Khánh-hội SAIGON.
Tại đây là hãng thay mặt bán tâu cho ông FERMAN trong cõi Đông-Pháp.
**Ch. BARDON.**
*Quai de la Marne Khanh-hội*
SAIGON

**QUÁN RƯỢU THẤM GIỌNG**
**NƠI SỞ-THỦ**
SAIGON
Kính cùng qui ông qui bà trường lãm: Tôi mới mở một quán nhỏ tại nhà kiểu xiêm mên gần chỏ chuồng Voi, có sẵn nhiều thứ rượu ngon để thấm giọng cho những người đạo chơi lúc nhàn du nơi ấy. Xin qui khách thừa dịp ghé vào trước ngài chơn, sau đùng rượu, sữa, nước chanh cho đỡ khát.
*Quán mở ban ngày, từ 6 giờ sơm mai cho tới 6 giờ chiều.*
Chu quan:
**HONG-THIE.**

**Tại đường Testard, số nhà 37 Cholon ngang rạp hát bóng Eden.**
*Có trữ bán nhựt trình Lục-Tỉnh Tân-Văn mỗi ngày.*
**Và tiệm hớt tóc hiệu CÔNG-THÀNH**
*Đường Marins CHOLON*

**XIN GHÉ MẮT**
Ở đường Catinat Saigon mới mở ra một cái tiệm bán đủ đồ gia vị, nào các thứ rượu chát, rượu Champagne, nước suối, bánh hộp, nào dầu thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ bằng pha-ly, bằng sành, đồ bạc, đao, nĩa, muỗn, mức, đủ thứ trái cây trơi bên Đại-pháp đem lại mỗi chiến tàu.
Epicerie Saigonnaise HÔNG-VĂN et A-PHÁT
145-147-149, rue Catinat SAIGON
*Bán sỉ, bán lẻ.*
Giá rẻ hơn các nơi. Gởi đi khắp lục châu, gởi hàng, đem tiền tới nhà thơ lãnh (contre remboursement.)
Xin quí quan, các ông các bà có diệp đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem cảng cuộc chúng tôi buôn bán.

**CHƯ-TÔN HÃY LỰA TỰ Ý MÌNH MÀ MUA TẠI HÃNG**
**PHOTO-STUDIO**
*ở Saigon đường Catinat, môn bài số 136-138*
**MÁY CHỤP HÌNH HIỆU:**

| | | |
|---|---|---|
| OBJECTIFS pour appareils 13/18: | | |
| Telinor: F. 4/5 | 91 | 60 |
| OLOR BERTHIOT F: 5/7 | 74 | 35 |
| HERMAGIS F: 6/8 | 73 | 56 |
| MANAR (anastigmat) F: 6/8 | 43 | 20 |
| DEMARIA LAPIERRE rectilinéaire rapide | 27 | 50 |
| DEMARIA LAPIERRE rectilinéaire aplanétique | 24 | 87 |
| OBJECTIFS pour appareils 13/24: | | |
| TELINOR F: 4/5 | 144 | 00 |
| Hellconer F: 6/8 | 112 | 40 |
| STYLOR ROHSEL F: 6/8 | 81 | 00 |
| COOKE AVIAR LENS F: 6/5 | 217 | 38 |
| SYMETRICAL LENS extra rapide F: 8 | 54 | 00 |
| Le même pour appareil 24/30 | 130 | 90 |
| Le même pour appareil 30/40 | 175 | 70 |
| Grand choix d'OBJECTIFS pour l'atelier (occasions), ROSS, DALLMEYER, PUECH, HERMAGIS, etc., etc. | | |
| CHAMBRES 13/18 avec 3 chassis: 55 p 70; 26 p 00; 115 p 00; 75 p 00. | | |
| CHAMBRES 18/24 avec trois chassis: 121 p 30; 230 p 00. | | |
| Chassis à rideaux et à volets, pieds, sacs, voiles noirs, obturateur, décanchieurs, viseurs, niveaux d'eau etc., etc... | | |

*Tous ces articles sont en magasin et en vente au* **PHOTO-STUDIO** *Vous pouvez les voir et les acheter tout de suite.*

Ống dòm để dùng các thứ máy chụp hình.
Các máy chụp hình ấy có bán *tại nhà* PHOTO-STUDIO
Xin chư-tôn hãy đến mà xem thử coi, xin lấy ra mà thử. người ta sẽ chỉ cho mình thấy cách chụp ra làm sao, không phải là chỉ theo trong một cuốn sổ (catalogue) nhưng chỉ theo cái máy mình cầm tay.
*MỰA CHỚ DẠN DÀ*

Như giá bạc lên, nên các món hàng còn tại tiệm đặng bớt giá nhiều; TRONG 100 BỚT HẾT 20
**L. CRESPIN**
*136-138, rue Catinat.— SAIGON. — (à côté du Continental)*

*Giày hút thuốc hiệu:* **«LE NIL»**
**LÀ TỐT THƯỢNG HẠNG HƠN HẾT**
**Hãy nài cho được giày hút thuốc hiệu «LE NIL» mà mua.**
Joseph BARDOU et Fils, à Perpignan
*Có trữ bán tại hãng* **DENIS FRÈRES**
là Đại biểu ở *Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane*

**NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG**
**PHARMACIE-ASIATIQUE**
*38, rue de Canton — à CHOLON*
*Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921*
Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont au très bon état de conservation.
*Sao lục tờ vi bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng:*
Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-huê. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn. Nói tóc mới đều là thuốc, của tiệm tôi để lâu chẳng hư.
*NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG* **THANH TÂM NGƯU-HOÀNG HƯỜN**
Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thình lình mê sảng đảm chấn; hoặc trúng phong trúng khí, bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lão lưng tay chưn quíu rứt, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhâm, phát euốn nhẩy nhót, giựt tay giựt chưn; nhiều nhão ho hen, long đờ nhức đầu: xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan; phong đàm ngăn trở, khí huết chẳng thông; thần hồn phách ám, năm ngũ chẳng yên v.v.... Nhứt thiết các chứng bịnh ngày cấp phải dùng thuốc nầy; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.
Hễ uống nó vào thì thanh tâm trở đàm, đề thông cửu khiếu lại tiêu trừ ác dịch tức khắc an nhiên.
Chỉ như con nít mà bịnh kinh phong, sơn mạo phát nhiệt, sanh bịnh da-đề, khó khóc ca sầu, tích trệ đau bụng thầy đều dùng được.
Người lớn mỗi lần phải uống một hườn nhơn bịnh đau lâu phải uống gia bội; uống với nước gừng.
Con nít phải uống nửa hườn, nếu là bao-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mẹ cho uống, hoặc thoa nơi nhũ vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.
Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bốn đường hàng gia tâm nghiệm cứu rõ cho thường phương thêm được liệu tuân y theo phép chế ra mà làm hườn; uống chứng nào hay chứng nấy.
Kỉ án cả và đề rõ cả sống sít lành lẻo, cũng kỉ đề bằng sắt.
*Đờn-bà có thai chẳng nên dùng.*
Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ tại nhãn Ông PHẬT kẻo lầm đó giả.
*Giá mỗi hộp gầm 4 hườn . . . 0 $ 80 — Hộp gầm 2 hườn . . . 0 $ 50*
*« hộp cây 4 hườn . . . 0 80 — Hộp cây 2 hườn . . . 0 50*

ĐÁI GÂN CỐT, ĐẠI NHỰC XÁ NHỌC, GẦY MÒN
**HƯ HUYẾT**
THÌ DÙNG LÀY THUỐC HUYẾT.
**DESCHIENS.**
Là một thứ thuốc bổ-huyết thượng hạng, cần dùng-lâu công sức.
Bổ hơn thịt sống và thuốc cá chất sắt. Nhơn đăng trong các Dược-đường thành Paris.
Hãng chính DESCHIENS, 9 Rue Rivoli, Paris và tại mấy thành.

# PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

## L. SOLIRÈNE

*nhứt hạng bào-chế sư*

KỂ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

*Đề ngang nhà hát tây. — SAIGON*

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vân là cư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trừng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người ban hàng bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề nhơn nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

[Tiệm thuoc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiều hiện đài sĩ;

Vì thuốc tinh tiu, mỗi lần thuốc bán tây gởi qua đều có thì nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

# CON RỒNG VÀNG

*Ông* **GIUNTOLI** *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu*

**(Grand Hôtel de France)**

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm bổng mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có mỗi mình tiệm nầy bán đủ các môn đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annâm cho bạn đồng-bang tại đàng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mái-dây hàng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiếng soi con mắt bằng ni-kên, hằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thầy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các lương-y cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-ra, bông tai đủ kiểu.

Ông **GIUNTOLI**, chủ tiệm vàng hiệu **CON RỒNG VÀNG**, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cái quân các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « **CON RỒNG VÀNG** » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

*NAY KÍNH.*



**Ai muốn uống thứ rượu COGNAC LEMONON thì hãy hỏi hãng DENIS FRÈRES ở Saigon. Rượu nầy thiệt ngon, nếu anh em nống thử thì sẽ mua liền.**

Rượu bổ tốt hảo hạng là rượu **Quinquina St. RAPHAEL.** Thử đó và thử trắng. Có trử bán tại hãng **DENIS FRÈRES** ở Saigon. Rượu nầy thiệt ngon, nếu anh em nống thử thì sẽ mua liền.


## Cũng là tin dị đoan

Chiều thứ tư tuần rồi tôi có việc phải đi Cholon. Tôi tới ga Chợ-cũ mua giấy rồi đứng đợi hên lâu; xe vừa tới thì tôi lên mà ngồi dựa góc, kế đó có một thầy mặc đồ Tây, và một người mặc đồ Annam lên ngồi ngang tôi. Xe vừa chạy thì hai người khởi sự chuyện trò. Tôi chẳng có ý chăm nom mà nghe lóng chuyện người; bởi tôi ngồi gần quá nên nghe đủ các câu của hai người đàm luận, về nhà đặng chút rảnh tôi, biên trọn lại dây, xin ai tin dị-đoan hãy xem lấy đó mà đi.

Người mặc đồ Annam. — Nầy thầy hai, bốm qua tôi vô Chợ-hộ coi cốt đồng, thiệt là hay vô cùng, việc giáo-đạo của tôi nói chẳng sai một mấy.

Thầy mặc đồ Tây. — Thôi đi, hơi nào mà tin sự dị-đoan, vậy chớ bổm rày anh chẳng thấy báo « Lục-tỉnh Tân-văn » kể những sự dị-đoan dối trá mà nhiều người đồng-bang ta tin nên phải mắc lừa hay sao?

— Sao chẳng thấy, song coi cốt đồng có tốn kém bao nhiêu mà gọi là tin nên phải mắc.

— Anh có thấy sao không giảm sự tin dị-đoan của anh đi; anh nói rằng coi cốt đồng không tốn kém bao nhiêu, ấy là một phần anh, chớ nhiều người cũng tin như anh mà đến thì người cốt đồng gỏp hiết bao nhiêu.

— Không tin sao đặng; sự mầu-nhiệm tôi đã thấy tận mắt, phải thầy đến chỗ thấy vậy cũng phải tin lắm chớ.

— Anh cứ nói anh tin sự dị-đoan vậy hoài thì tôi bắt « cười giấn » đó anh. Sẵn dây tôi đọc sơ một chuyện tin dị-đoan mới xảy ra cho anh nghe, hoa may anh hớt tin có cốt đồng của anh nói đó đi.

— Đâu thầy đọc lại nghe thử?

— Một người đờn-bà góa kia, có con cái đông đảo; người có tánh thương ghét không chừng, còn con của người thì chẳng thuận hòa, ghét ghen nhau nhiều nỗi, ai xem biết cũng chê cười.

Trong mấy đứa con của người có một gái, lanh lợi xảo-trá ít ai bì, quen với có cốt đồng ở Chợ-hộ. Người gái nầy chẳng hề biết thương em út, lại muốn cho mẹ mình giận em út mình mà lãnh phần thương yêu cho trọn, nên đến có cốt đồng to nhỏ, luận bàn, tỏ cũng chuyện trong gia-quyền không sót một đều, và lại thêm bột không ngần. Sắp đặt với có cốt đồng xong rồi, bữa sau rủ mẹ đến coi. Người mẹ tin dị-đoan, nghe nói cốt đồng liệt thần thì theo đến nơi, mới đốt nhang đèn vái lầm thầm vài tiếng thì thấy Lịnh-bà đã nhập, nói tiên trí rằng đã biết người đờn-bà góa ấy muốn tới cầu xin điều chi.

(Không cần nói chư khán-quan cũng biết phải là Lịnh-bà thiệt hay không).

Có cốt đồng vẫn là tay miệng lưỡi, khôn ngoan, những lời của có kia nói hôm qua đều nhớ hết, mà lại biết thêu dệt thêm khéo léo, đọc tới một hồi, kể đủ các việc sầu não, rồi bắt qua nói bảo tử-tôn, chỉ cho đờn-bà góa ấy biết tuổi dứa con nào thương, tuổi dứa con nào ghét, như lời của có nọ dặn dò.

Người đờn-bà góa ấy nghe cốt đồng nói trúng trong gia-đạo, khen ngợi vô cùng, móc tiền thưởng thêm, và tình nguyện sẽ vâng các điều-bà đã dạy, về nhà rày rà hơn gần mấy đứa con kia và.....Nói tới đây thì xe đến ga Cholon, thầy mặt đồ Tây chẳng tiếp nữa, mà lại nói rằng: « Đó, anh thấy chưa, anh còn tin có cốt đồng của anh nữa hết? Như người đờn-bà góa đó nhẹ trí người ta tin thì có thể chấm chế, còn anh, anh là đờn-ông, có ăn học, sao chẳng xét cho cùng, cứ còn tin dị-đoan đối trá mà bị gạt ».

Nói dứt thì xe đã ngừng, mạnh ai nấy kiếm đường đi xuống.

N. T.


## NGUYỄN-VĂN-BÚP

(THỢ KHẮN ĐEN)

*Propriétaire du Salon dông à Binh nhâm*

LAITHIÊU

Chế làm khăn đông, Bombay và nhiều tàu đủ kiểu kim-thời, có kiểu cập tóc muốn hết đinh lại đồng như nên vậy, rất tiện; phải đo sẵn đầu muốn vấn thì khăn đó. Các muốn đây mông tay 7 muốn từ 8 tới 4 lớp thôi. Giá khăn có 3 hàng: hàng nhứt 3 đồng, hàng nhì 2 đồng rưỡi, hàng ba 2 đồng. Quí ông nào sẽ phải tài chiếu thì phải trên 3 khăn gởi contre-remboursement cùng trả tiền trước tiền cho 2 suất.

Kính cáo


## Thiệt là Đẹp

Bổn-hiệu mới tiếp đặng nón nỉ hiệu Italie gởi qua rất nhiều, nỉ thiệt tốt, mode thiệt là đẹp: màu gì cũng có đủ. Bán sỉ giá rẻ mà bán lẻ giá cũng nói hơn các nơi. Xin qui-khách quan cố.

Tiệm bán nón giày

Nguyễn-đức-Nhuận

*ở ngang gare xe lửa giữa chợ-cũ Saigon*

## Lời rao

Nay tôi diễn dịch Sử-ký nầy đặng giúp vui cho bạn sách đèn và cho mấy em còn ở trong trường hiểu biết tích sử-ký nước Cao-mang từ khai bờ cõi cho đến đương kiêm Quốc-vương Sisowath.

*Đề bán tại nhà in M. Joseph NGUYỄN VĂN-VIẾT 59, Rue d'Ormay Saigon, bán sỉ và bán lẻ, giá 0$50.*

*TRẦN-MINH-MẠNG.*


# SĂM-QUÂNG-HƯNG TIỆM BÁN VÀNG LÁ

CÓ BÁN BẠC NỀN, VÀNG NỀN, VÀNG ĐỒNG NHỎ, LỚN ĐỦ THỨ

# 鋪金馨廣岑岸堤

Bon hiệu chánh lập ra tại Hongkong đã mười mấy năm rồi, CHUYÊN NGHỀ BÁN VÀNG LÁ, VÀNG NỀN, BẠC NỀN. Thiên-hạ đều biết danh bổn hiệu lại muốn cho Qui-khách tiện bước nên trong năm 1921 đã lập thêm một tiệm tại *CHỢ-LỚN ĐƯỜNG CANTON SỐ NHÀ 46.* Xin Qui-khách có mua vàng lá thì phải nhìn cho kỹ cái nhãn **PHI-HÔNG** *(con gấu bay)* thì mới khỏi lầm vàng giả.

*Cholon,* **SĂM-QUÂNG-HƯNG** cẩn cáo.



*Cuốn vệ sinh chỉ nam* năm nay mới in rồi, đủ các thứ thuốc đặng trừ các chứng bịnh, đã có phụ theo bài tiểu-thuyết rất hay.

Vậy trong lục-châu, qui-vị nào cần dùng xin viết thơ ngay cho bổn-hiệu tại *đường Catinat số 38 Cholon,* thì sẽ gởi đến cho qui-vị dùng không có tốn tiền bạc chi.



GRAND MAGASIN DE Soieries TONKINOISES

MAISON TONKINOISE

# ĐỒNG-THỊNH 同

PRIX TRÈS AVANTAGEUX POUR l'Achat en Gros

*Hanoi, 4 Rue de la Soie 4. — Hanoi*

Bổn hiệu bán sỉ bán lẻ đã các hàng Bắc-kỳ như: Lãnh rồng may áo, Lãnh hẹp may quần, Xuyến bông tiêu, Địa minh bàng, Lua, Lượng The, Xa, Lượt-lồng, Lượt-bông v. v. Hàng bông, hàng trơn, màu đen, màu trắng, màu hột-gà và các màu khác đều có bán hết thảy.

Hàng tốt, nước nhuộm không trở mà giá lại rẻ.

Những hàng to-lớn Bắc-kỳ (Soieries Tonkinoises) đó, bổn-hiệu chuyên nghề mua bán đã lâu năm, mua ngay tại chỗ làm ra, nên có thể tính giá thiệt hạ để mấy nhà mua sỉ (en gros) định kiểu lời nhiều.

ai mới chế được thứ vải may màng (tulle pour moustiquaire) bề khổ 0m30 nhỏ sợi mà trắng tốt thương hàng. Lại có bán các thứ đồ đa như: yên-ngựa, valises, giầy tây, giầy ta, bớp (portefeuilles) v. v. Liệp-sơn, guốc-sơn kiểu Nhựt-bổn đều có làm nhiều để bán sỉ và bán lẻ.

Hàng gởi theo lối lãnh hóa giao ngân (contre-remboursement) song gởi cho một ít tiền trước thì sẽ trừ 20/0 vô phần tiền đã trả trước đó (*toute avance de fonds aura droit à une remise de 20/0.*)

Chư quí khách ở xa muốn lấy kiểu hàng (échantillons) hồi giá hay là mua món gì xin cứ viết thơ lại, bổn hiệu sẽ hết sức làm cho đặng vừa ý.



Ở Saigon

Chư-tôn đi đâu cũng nghe nói « xe tôi không xấu »

Những người chủ xe hơi hiệu *DE DION BOUTON.*

Họ lại thường nói với chư-tôn:

« Xe tôi thiệt là hoàn toàn »

*Lá vì:*

Xe tôi lịch-sự.

Xe tôi mảnh-mai.

Xe tôi chắc-chắn.

Xe tôi cần-kiệm.

Chủ hãng trử xe hơi hiệu *DE DION BOUTON* là:

MM. Berthet, Charrière & Cie

*68 Bd Charner Saigon*

Nếu chư-tôn có viết thơ hỏi đến gì về việc xe-hơi *DE DION BOUTON* thì các ông sẽ gởi cho chư-tôn mọi đều. Các ông để cho chư-tôn chạy thử:

Xe 10 HP *Torpédo* 4 chỗ.

Xe 10 HP *Torpédo* 4 chỗ đi chơi xinh đẹp lắm.

Xe 10 HP Thượng hạng.

*" Một cái lạ lắm !!*

Kỳ tàu tới sẽ chở lại thứ xe 15 HP.

Xe máy đạp hiệu *DE DION BOUTON.*

Lịch-sự! — Chắc-chắn.

*Kết quả cuộc « Phần-thưởng lớn về việc xài dầu năm 1922 » trong kỳ đua vòng du Mans đã chỉ sự thượng hạng các thứ dầu*

« SPIDOLEINE »

*dùng ít mà làm cho trơn chạy lới nơi.*

Trích lục trong Báo « L'AUTO » ngày 29 mai 1922

Ai cũng biết rằng luật phép năm nay cấm xài dầu hơn số 7 oz ôbây phần trong một trăm về việc xài dầu sáng; nghĩa là phải lí cho cỡ mỗi trăm ngàn thước về những xe nào mà chạy đường xa cũng bằng nhau dùng 15 lít carburant. Người ta đồng nhận rằng các thầy-đề đang đăng trong cuộc du-lịch là vậy đó. Ấy vậy trong khoản riêng nầy thấy cuộc tấn ích đã có mà hiểu nhiều và lại thường có vì bởi cuộc mau lẹ của nhiều cái máy cần cũng gần hằng, cũng chưng xe chạy tới thì chẳng thấy hao dầu nhiều như là *Bucchi, Milanoi, Lahens, sur Mathis* thì không có xài dầu, mà *Leclos, Chenard,* và *Lemard, sur Chenard, Walcker,* cũng vậy.

Cái vấn-đề mật độc ấy họ cũng có làm. Chư-tôn lại coi những xe CITROËN đang đua bao nhiêu: Ông POULAIN thả thăng mà cỡ dùng 75 gr. trong 100 ngàn thước, nghĩa là ít hơn mỗi lít, từ Paris qua Nice, Xe BIGNAN xài một độc ấy hơn đã dùng 100 ngàn thước của xe Voisin là một thứ xe mà tôi đã có nói rõng chỗ khác rằng xe ấy dùng đúng 620 gr. nghĩa là ít hơn hai phần ba lít trong 100 ngàn thước, xe ấy chạy gần 80 bậc trung. Chỗ nầy không gì bao biểm nữa, chỉ có người khen mấy nhà tạo-lập mà trong cuộc đấu phần-thưởng lớn về việc xài dầu chứng chắc một lần nữa rằng thứ dầu hiệu Lampa là thượng hạng không thứ nào bì kịp.

Tấn ích trong cuộc dùng lubrifiant chỗ chẳng gì, mà cũng tấn ích cho thứ lubrifiant ấy nữa, ấy là việc không chi chối gì đặng. Vậy thì nên đứng ngư vì ai, nên nói ngay rằng mấy thứ xe đua mà ăn hàng nhứt trong mấy kỳ đua gần thì đều dùng lấy thứ dầu **SPIDOLEINE.**

CÁC NHÀ CỦ XE-HƠI

Nên hỏi mua những dầu Lampa hiệu « SPIDOLEINE » André Fils » là các thứ tốt, và lại rẻ, trong các nhà chiên xe đều có.

Đại lý: L. Jacques & Cie 69 đường Catinat Saigon.

NÓN PANAM

Thứ thượng-hạ

Thứ thiệt tốt.

Thứ vừa vừa

## Cáo Bạch

Tiệm thợ bạc của tôi thầy-xoàn nước trắng xa thầy xoàn, có ngồi sao nhận hột xoàn làm sẵn c

Có hột thầy-xoàn thứ cũng có đồng hồ h hãng hạc hiệu:

« CYM

*giá bán nhẹ hơn các*

Như chư quí khách m chỉ xin tới tiệm tôi thì tiếp rước.

*Saigon le 15*

KY

*n° 179, Rue Cat*

Tiệm đông

*Sửa xe và bán đồ đ*

ĐƯỜNG LUBO MÔN BÀI

ĐẤT-HỘ (SAIGO

TRẦN-VĂN-HIỆP


TIỂU THUYẾT MỚI

# NHÀNH-QUẾ NON-NAM

Soạn-giả Văn-Sơn Trần-hưng-Kỳ. — Huê

Toàn biên 22 hồi

(TIẾP THEO)

Chớ cậu hầu việc quan đã về chưa? Mậu-tùng nói: cậu về hồi nầy đã lâu biểu em đi tìm chị về ăn cơm tối, mà em tìm chị đã hai ba nơi, hay giờ mới gặp, đi về mau kẻo cậu trông. Quế-anh lật đật trở về, thời cơm đã đọn bên bàn rồi, đặt lại để đó, ccòn Đào-công thì vắng: nàng trông ra nhà để xe, cũng không co xe để đó, nàng mới la Mậu-tùng rằng: cậu đã về đâu, mà em lại nói dối chị thế? Mậu-tùng nói: không! Cậu về đã lâu em mới đi tìm chị mà.

Quế-anh vội vã xuống hỏi mợ, Tùy-hạnh nói: cậu về khi hồi nầy đã lâu, cỗi áo, biểu quạt nước trà, đương uống nước vừa lật-đật mặc áo, biểu dứa kéo xe, tôi hỏi đi đâu, thời nghe cậu nói quên chìa khóa tủ sắt trong bàn giấy, nên gấp trở vô mà lấy, không biết cang gì không? Quế-anh nghe nói đặt mình thất kinh, hai mợ chầu đương còn nghĩ ngợi về việc gần xa mà lo sợ. Thoát nghe tiếng xe lít kít đã về ngoài đường, Tùy hạnh và Quế-anh chạy ra cửa đón thì quan Đào-công đã về đến nơi.

Đào công về đến nơi, Tùy-hạnh và Quế-anh đều hỏi: Vậy có quan ngại gì không. Đào-công đáp rằng: không! tôi có mở tủ sắt mà xem qua bạc giấy, thời cũng còn y nguyên cả, còn có tên viết thuê là Đỗ giảm đang xếp giấy mà đó. Tùy hạnh và Quế anh nghe nói mới mừng, đều vào nhà ăn tối, không còn ngồi lư đến sự quên chìa khóa nữa.

Vừa hôm ấy Quế-anh ngủ đến đêm khuya, nàng chiêm bao một đều mộng rất lạ, « nàng nằm thấy không biết mình lưu lạc vào một chỗ nào, mình thì mặc cái áo thường thường, dầu đội cái nón cũ, đi chưn chớ chẳng đi giày, còn Mậu-tùng xách một cái va-li, với một người đàn bà đã hơi già, ba người cùng lên xe điện, lúc xe chạy thì trải qua bao nhiêu phong cảnh, là cảnh những nơi mà dấu chân người/chưa tần bước đến bao giờ, xe điện chạy một đoạn dài thì đến một cái la-ga xe lửa, Quế-anh, Mậu tùng bà già ấy lại lên xe lửa, lên xe lửa thì xe lửa chạy mau lắm, khách đứng đi một xe thì ăn mặc cũng như người kinh mà hơi ngẩn, nói phô thì dọng cũng hơi khác, còn dàn bà thì người nào cũng có khăn trùm tai và tay cầm dù cả, cách ăn mặc và đồ trang sức sang trọng lắm. Quế anh nhìn kỹ thì toàn không người nào quen biết cả, nghĩ lại ngó Mậu-tùng, thì Mậu-tùng đã mỏi, nằm trên ghế thiu-thiu ngủ, Quế anh đứng trong toa xe trông ra ngoài thì thấy đồng bằng, xa ngút ngàn đậm, không biết đâu là cùng, toàn là cây lúa, lúa tốt xanh mà mượt, xe chạy một đoạn vừa ngang qua cái cầu sắt có con sông rộng, thấy giữa sông nào là tàu thủy, canô, nào là thuyền buồn, trông nhỏ, qua lại thật là vui mắt, hai bên bờ sông thì nhà ở sang-sắc, cách làm thì nữa tây nữa nam, coi ra sạch sẽ mát mẻ lắm, đường sá rộng thinh thang, xe điện xe ngựa, đủ các thứ xe qua lại luôn luôn, cây cối um sùm, chen lẫn với nóc nhà người ở, xe chạy mải vừa đến một cái ga, chung quanh có ba bốn cái lầu, một từng, hai từng cho đến ba từng, có vẻ ngưu-nga tráng-lệ lắm. Khách bộ hành đều xuống xe. Quế-anh, Mậu-tùng cũng theo xuống lộn với hành-khách ra trước ga. Đến khi ra mặt trước thì thấy có xe điện xe ngựa, xe tay, xe đạp không biết bao nhiêu, nhóm gỏp tại đó, người ta đông đảo nhộn nhàng không kể xiết được, Quế-anh thấy khách đi thì cũng đi, chớ không biết đi vào đâu, cứ đi theo mẹ sông thì thấy nhà cửa lầu đài trang nghiêm mà phú hậu lắm, đường sá mát mẻ, ngưa xe cát bụi dẫy đường, còn người thì người Tây người Nam chung lộn, coi ra như một chỗ đô hội vậy.

Khi trời im và nóng, gió biển thổi ù ù, không khác nhau nghỉ, Quế-anh nghĩ mình không biết đã lạc vào đâu đây. Đương bàn hoàng trong bụng, Chốt lại ngẩng hàng khách nói: đây đã gần đến chợ rồi, chúng ta vào đây nghỉ ngơi đã, rồi sẽ đi. Quế-anh cũng đi với khách vào chợ, thấy phố xá hưng sùng, tòa ngang giấy dọc, người ta đông đảo đa-tu lắm, kẻ buôn người bán qua lại tập nập, trước sông có một cái bến tàu, tàu đậu hai ba chiếc, Quế-anh trông thấy chỗ phồn hoa đô hội rất vui vẻ, con mắt chưa được từng thấy bao giờ, nàng cùng với Mậu tùng đi quanh chợ mà xem. Vừa nghe sau lưng gọi một tiếng to, nếy cô! Quế-anh nghe kêu, ngỡ là có người quen biết, quay mình lại nhìn.

Hồi thứ mười một

*Giấc ta phá, phép tan điên, uổng.*

*Nợ oan gia, đầu đã giải oan.*

Lúc nàng Quế-anh quay lại để xem thì người nào, thì thấy một tên lính Cảnh-sát, người lính hỏi rằng: cô đứng đó cho tôi hỏi việc nầy. Bây giờ Quế-anh trông thấy người lính, thì trong bụng nàng lấy làm lo sợ lắm, chưa biết người ấy hỏi sự gì, có đều gì không? *(Mai tiếp).*


**Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi**

*Chỉ một mình hãng Denis frères có trử mà thôi*



CHUYỆN

(*Tiếp theo*

TU TIÊN

Tại Bắt-đát là xứ hay phàm trần. Có một người là Mít-xim, học giỏi m đạo, vân chưng chí phong tinh mà không phong tinh. Chàng nghĩ đức, song hỏi chẳng h người hoa và sách nói nên lòng chàng bền lo làm sao cho toại chí h

Tính tới tính lui, thì đứa không, chàng bỏ quyết tìm tên mộ đạo nói ngoài biển có mộ

SAIGON IMP.

# PHARMACIE PRINCIPALE

**Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856**

Hồi trước của ông HOLLIÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÍNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE ngài sẽ gởi cho không



CÓ TRỮ BÁN TẠI HÃNG

MAGASIN UNIVERSEL

*187, Rue Catinat SAIGON*

Xà-bông hiệu « DYFOAM » giặt sạch và đượm hết thảy các thứ v.. màu.

Nón trắng hiệu : **COQ GAULOIS**

| | |
|---|---|
| Ở trong làng ..... | 5 90 |
| Ở trong cở xếp con. | 6 50 |
| Cả thảy bằng nhiều. | 7 00 |

**NÓN PANAMA THIỆT và NHIÊN**

| | |
|---|---|
| Thứ thượng-hạng. .... | 11 00 |
| Thứ thiệt tốt. ..... | 9 00 |
| Thứ vừa vừa ..... | 5 50 |

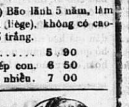


## Văn đàn

(Partie littéraire)

**Buồn đời**

Cái tiếng ơ-hờ, ai kêu ta,
Con người khó giữ vẹn giềng ba !
Non sông nợ cũ, kẻ vai gánh,
Đạo nghĩa nên xưa, nghĩnh mặt xa ? !
Thế-sự ngán xem, ngán nỗi trước,
Công-trình hết tưởng, cái danh nhà ! !
Dầu rằng Hàng-tin, không lường trí,
Mới biết mưu cơ sử thiệt giả !

*Châu-ngọc.*

**Tư hương**

Ngàn trăng cây, cỏ, đậm vơi-vơi,
Quyến-luyến tình mây, mới gõ trời !
Đòn suối nhặc-khăng, tung đá sững,
Tiếng ve cao-thấp, phách hoa rơi !
Sầu xuân nhánh nguyệt quyên than-thở,
Khóc gió trời sương nhan tả-tơi ! !
Gối điệp bơ-thờ, hồn Lỗ-buồn,
Non Tần, nước Đỗ, nhứng trông khơi !

V. A. C.

**Hoài tình**

Dau-đớn nhẻ ! !
Ngẩn-ngơ thay !
Thân-thơ khắc lụng.
Ảm-ý canh chầy ;
Chữ tình đeo-đẳng mãi.
Nỗi thân lênh-mê hoài.
Có khách động lòng luốn nhớ ai ?
Gió mưa mang-mát,
Kiến nhạn cao bay !
Nghẹt giẩn ông xanh khéo đọa-đày.
Ghét gành phương chàng-vướm.
Khuấy-khóa hơn rầu-mấy,
Chờ người mặt hẻ,
Đợi kẻ chơn mây !
Nếu-uung lòng chếch-mác !
Bàng-khuâng nhẫn đăng-cay !
Có rồ chăng ai nỗi-nước nầy ? !
Đưa nhau hồm nọ,
Hẹn đến ngày nay.
Lời vàng trôi-chảy.
Dạ ngọc chưa phai !
Luốn đã người ngeo-ngán !
Trò đời khéo đổi-xây.
Lòng tơ rối-rắm.
Lẻ tuổi vơi-đầy,
Bể cạng non mòn dễ dám ai !

**Sanh bất phùng thời**

Cảnh thế kia nhẻ có ghét mình ?
Hay mình nghịch với kiếp phò-sinh
Con đang bì-vong đi ngo-ngẩo.
Cái lối vong-danh bước gập ghềnh.
Trên đánh sẵn chờ phường tặc đố.
Dưới đeo đã có lũ đua ganh.
Gầm cầu tai-mang mà ngao-ngán
khuấy khóa đời người lúc nhục vinh.

*Cảibé : Ngọ-khắc Hồi hiệu Di-Hiếu.*

**Tự-thuật**

*(Phiện gái nỗi trôi)*

Tôi nghĩ thương tôi phận mỏng mảnh
Khác nào một cái kiếp hư-sinh
Kia niềm cha mẹ khôn trôn hiếu.
Nọ nỗi anh em rất bạc tình !
Vinh nhục trôi thay tuồn mặt trăng !
Nên hư còn tiền cái máy xanh !
Nổi-trôi vì bởi tay ông Tạo
Nhân lại cùng ai mới tốc thành,

*An-thái-Đông, Trần-thị-Tài.*

**Khúc biệt-lý.**

Lí hiệp kia ai tệ xiết bao ! !
Rồi đây trôi nổi biết nơi nào !
Thầng dòn luốn ngại thân bồ-liễu
Cay ngọt mà e phiện mà-đào
Ân-ái khác nào cơn gió thoản
Chung-tình như thể giấc chiêm bao
Nỗi mình có nhẻ cho ai biết ? !
Càng biết càng thêm nỗi đớn-đau !

*An-thái-Đông, Trần-thị-Tài.*


HÃNG

ông P. Ribeyrolles & Cie

*23, Rue Catinat, 23*

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. GUILLE

*Có thợ rập máy giỏi ở tại hãng.*

MÁY TỐT CHẮC, — Ai muốn sắp đồ thử nào, thì chỉ giùm không ăn tiền công.



**LỜI RAO**

*Cho mấy chủ có xe kéo cho mướn*

Nên dùng thứ Cao su pneus C. G. M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12×56 Ruột (chambres à air) 5 piastres.

Sau tại Hãng nấu Cao su, ở đường Donaumont Saigon.



**Lời rao**

*Cho mấy ông thợ chụp hình, dầu thiệt nghề dầu ham chơi*

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có ; tính theo giá bên Tây như hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaria — Monsblloc v. v. ...

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy và nghề chụp hình và nghề vẽ cửa (Peinture) tân sĩ bán lẻ cũng được.

Có khuôn để lồng hình chạm khéo lắm, thứ nào cũng có, nhiều bộ hình khác, chạm tốt lắm.

Có chụp hình cho giấy thuốc điếu văn rồi hay là bột hiệu

Giấy Bromure 1/2 Brillant contraste từ hộp 100 tờ, lớn 13 x 18 thì 5 ≤ 25 còn hộp 500 tờ thì 22 $ 00.

Có kiến để làm hình nấy xứ nóng nực.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.



PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM

THIỆT HIỆU LÀ

**ÉLIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX**

Của ông Lương-y GUILLIÉ

Từ lâm mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y GUILLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bịnh Đờm Đàm, đau trong TỲ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐẦU GIÓ, ĐẦU BỊNH, KẾT VỐ DÀ, hoặc CHỐI NGỰC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DAI BỊNH CỦM, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÁI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rất tiện và rất hữu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT, Sắng bình gốc bởi TIÊN hay là MÁU phát ra thì uống mỗi hay Đờm.

Tốt kỳ thuốc trị đàm nào mà không có đề kỳ tên Paul GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ

**THUỐC HOÀN XỔ**

*nầu cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.*

Chánh nhà trữ thuốc nầy là PAUL GAGE FILS, nhiều hạng bào chế ý danh, đường GRENELLE ST-GERMAIN nhà bài số 8 ở tại đô thành PARIS

VÀ TRONG CÁC DƯỢC PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN





**VIN TONIQUE**

ET

**BI-NUTRITIF**

DU DOCTEUR RIP

*Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế*

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cũng là trán kiện tinh thần, biết kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ăt đặng cốt lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, cơi trẻ, lại mặng hơn xưa.

Còn con ốm liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, da thịt đỏ sáu, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở *đường Marti số 190, Cholon,*

*Dépot* PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.

**SIẾNG**

Muốn nhẹ hớt và mạnh tuyệt thì nên dùng thứ thuốc điếu văn rồi hay là bột hiệu Espic

2 f. 25 một hộp

*Trong nhà bào-ế có tại* St LAZARE 20 PARIS *đều có bán*

Xin nhớ cái kỳ tên J. ESPIC ở trên mỗi điếu thuốc



LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE.

PANSEMENTS — SPECIALITES — PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — ACCESSOIRES

L. SOLIRENE — PHARMACIE PRINCIPALE — FONDEE en 1865 — SAIGON

LABORATOIRE — PRODUITS CHIMIQUES — DROGUERIE — HERBORISTERIE — BANDAGES

MAISON DE PREMIER ORDRE



## Cáo Bạch

Tiệm thợ bạc của tôi có bán hột thầy-xoàn nước trắng xanh, có cả rả thầy xoàn, có ngôi sao và trái tiệm nhận hột xoàn làm sẵn để bán giá rẻ.

Lại có hột thầy-xoàn lớn nhỏ đủ thứ cũng có đồng hồ bằng vàng và bằng bạc hiệu :

« CYMA »

*giá bán nhẹ hơn các tiệm khác*

Như chư quí khách muốn mua đồ chỉ xin tới tiệm tôi thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

*Saigon le 15 Juin 1922*

**KYUN**

*n° 179, Rue Catinat SAIGON.*



**Tiệm đóng xe**

*Sửa xe và bán đồ đồ phụ tùng*

Đường LURO MÔN BÀI 99 và 101 - ĐẮT-HỘ (SAIGON)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Bình cùng Lục-châu qui khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là : xe mui, xe hai bánh, xe kiểu, xe kéo, xe bố ; cũng có đóng thùng xe hơi theo kiểu kiểu tuổi, xem xe thiết khéo, làm mộc, mạnh xe đủ kiểu, và đóng có bán các thứ xe đủ xin lại chắc chắn ; có bán đủ xe đủ kiểu, bán xe cassoi, hàng cay giá tị bên tây ; bố lại, cao-su đặt để thay trong hành, kiểu đều tây, đồ bắt kỉ xe đều chốt và xe song mà hàng da tây may sẵn khéo xả chắc, có bán yên cốc, chuông đẹp hai tầng, hình đồ chắp đèn khi đi theo xe, Sơn xe và vẽ xe.

Cái mối qui khách có đến đến Đắt-hộ xin ghé lại thăm tôi một khi trước rồi cũng cuộc của tôi làm, sau có cần thì mình chỉ đã thiệt mua giúp lẫn người thì tôi rất vui lòng bán rẻ.

Còn chư qui khách ở xa muốn gởi cho bán thì cũng gởi cả tôi xin lòng bán giúp.



## 棧客利名

## Danh-Lợi Khách-sạng

Chư-tôn, nhà khách-sạng « DANH-LỢI » nay sửa-sang lại tinh-khiết sạch sẽ, có thông ngọn gió thanh-quang, có đặc đèn điện tỏ rạng, rất hạp với phép vệ-sanh ; nhứt thiếc phòng giường nệm gối đều là đồ tinh-hảo. Và lại có đặc chuông để kêu Bồi, có phòng kín để tắm rửa, trà nước tiếp khách đều dùng đồ thượng phẩm cả. Thật là một nơi khách-sạng thú-vị vô song đó.

Cái xin chư-tôn huệ cố, bổn-sạng thật tình hoan-nghinh một cách vui vẻ.

棧客利名

**DANH-LỢI KHÁCH-SẠNG**

*Đường Jaccaréo, số 37-39-41. Cholon.*

Cần bạch.



**Sabong thiệt tốt**

Là sabông Cadum làm rồng bằng đồ thơ sáng nhứt hạng tinh anh, không có điểm cường mà bọt nhiều lắm, đã thơm lại đẹp mắt. Làm rồi một năm mới bán ra phòng cho khỏi hết nước, không giống như các sabong khác thường có nước.

Tiệm nào chưng có bán giá có 21.50 không thêm chi hết.



**Tuổi già không mấy lát**

ĐỀN LÒA đốt có linh ứng, hiệu BEST WIZARD.

Ít tiền đầu,
không hàng hao,
Sáng trăng ngọn.
Không hay nghẹt,
Đỏ đốt.

RẺ

*Nội Nam kỳ có một mình tiệm*

TRAN - QUANG NGHIỆM

*84 đường Espagne Saigon*

Có trữ bài hiệu đó mà thôi.


## CHUYỆN ARAP

*(Tiếp theo)*

TU TIÊN

Tại Bất-đát là xứ hay có tiên giáng phàm trần. Có một người lớn vận, tên là Mit-xim, học giỏi mà thi không đậu, văn chương chẳng cũng bị chúng chê lắm, vì là văn chương phong tình mà không ra cái gián phong tình. Chàng nghèo, có vợ hiền đức, song bởi chàng hay xem sách nguyệt hoa và sách nói về thần tiên, nên lòng chàng bấn loạn, không biết làm sao cho toại chí hình sanh dặng.

Tính tới tính lui, thất chàng như đứa khùng, chàng bỏ bỏ vợ nhà, quyết tìm tiên mộ đạo. Chàng nghe nói ngoài biển có một cái cù lao là chỗ tiên ở. Chàng kết bè, quyết liều sống chết, họa may có đặng tới bồng lai mà vui chơi cho phỉ chí.

Nguyên tại cù-lao đó có 7 nàng công-chúa là 7 chị em ruột, đồng ý với nhau không chịu lấy chồng, khi trước xin vua cha cho thợ ra cất một cái đài ở nơi cù lao đó rồi bảy chị em ở luôn không về và không cho ghe thuyền nào đậu vào đó hết.

Chàng Mit-xim thả bè, lại nhờ gió xuôi thổi tấp vô cù lao lúc ban đêm. Chàng bỏ bè mà lên bờ đi cùng hết nơi cù lao. Chàng thấy ai ở, duy có một tòa nhà cao lớn giữa cù lao mà thôi. Chàng khờ quá, việc trong nước chàng mà chàng lại không biết, và bởi tính thần của chàng mê mẩn cái sắc lịch của tiên-nữ như lời trong sách trong truyện nói, nên chàng quyết tòa nhà ấy là của tiên mà thôi. Tuy vậy chàng cũng không dám ra mặt, núp theo bụi rậm mà dòm hành.

Sáng ngày, 7 chị em mở cửa ra, gần đó có xây một cái ao hồ, nước trong veo vắt, 7 chị em tới ao hồ mà tắm. Bảy chị em, vẫn là gái tinh anh, từ 15 tới 25 tuổi, bởi ở chỗ không người nên không có che đậy cho lắm. Ăn mặc thì lụa mỏng, tóc bỏ xả ra, da thịt trắng như tuyết. Mit-xim thấy 7 chị em lịch lãm vô cùng và ăn mặc không có kín đáo lắm, thì rất khoái lòng, ngó thôi muốn rớt con mắt. Chừng thấy xuống giếng tắm, thì thấy đều trần truồn, hụp lặn giỡn hớt với nhau, khi lại cúc bắt mà chạy vòng trên miệng hồ. Mit-xim nằng nặng quyết là tiên mà thôi, và lại khen mình khéo tính, nếu nhứt nhứt ở nhà thì ngày nay đâu có hưởng đặng cái *bình sanh chí khoái nầy.*

Chừng 7 chị em trở về, Mit-xim cũng lén ngó không hay mất. Chàng lại tính rằng : có phước mới làm quan, có gan mới làm giàu. Mình đã có gan tới đây, nên được cái khoái nầy, nay phải ráng cho có gan thêm nữa, thì cái khoái chắc phải thêm nhiều hơn nữa. Chàng lại nghĩ, không biết làm sao mà xô đèn, nên chàng tính nói mình bị chìm thuyền, lại tới đây, xin nhờ tiên cô cứu vớt thì là xong, rồi sau mình sẽ kiếm cơ nhi tác. Tính rồi chàng lấy làm khoái, bèn giả bộ là người bị chìm thuyền, xin 7 cô ra tay tế độ. Bảy nàng ở đó cũng lâu, việc ở kị người đòn ông cũng ngui ngoai rồi, nên khi thấy chàng oan nạn thì muốn làm phước. Cho chàng ở đó, đem đồ cho chàng ăn, chỉ chỗ cho chàng lấm rồi đưa cho một bộ quần áo cũng bằng lụa mỏng cho chàng mặc. Chàng khoái quá chừng, mà khi chàng đặng ăm no, lòng chàng lại muốn vô lế. Một nàng các cớ hỏi rằng : người bị rủi lạt đến đây, chỉ em ta cũng đùm bọc cho vậy, nhưng có một điều, phải cho mình ra thì mới đặng. Chàng nói : tiên-nương hỏi đều chi, tôi thích lắm, và không giấu chi tiên-nương, tôi vì có bấy nhiêu đó mà liều tánh mạng lận lội tới chốn nầy. Nàng ấy nghe nói đó mặt, hè nhau bảy chị em xúm lại trói quách anh ta rồi nói rằng ! mi là một đứa ác độc lắm, chị em ta đã trốn, tới chỗ nầy là đặng cho thoát khỏi có bấy nhiêu đó thôi, mà mi còn liều tánh mạng đem tới nầy nì chị em ta thì tội mi phải để cốt hài trong bụng cả. Mit-xim cả kinh, nầy nì hết sức, mà 7 nàng cũng cứ trói chặc rồi khiên ra mé biển quăn xuống. (*Ai có dê phải xem gương Mit xim nầy*). Quăn chàng xuống thì bị cá nuốt liền, mà bởi phần chàng chưa chết — (truyện nói chàng nhờ cột chặc nên thấy chàng lâu tiên) — nên gặp kẻ cứu.

Khi ấy có một con tinh, nguyên hình là khỉ, mà bởi tu luyện mấy ngàn năm, nên hóa được hình người. Động nó ở cách cù lao ấy cũng xa. May khi ấy nó đăng-vân đi chơi, thấy con cá nhỏ trên mặt nước, nó biết trong bụng vẫn có người ta nên nó giết con cá, mổ bụng ra rồi cặp chàng Mit-xim đem về động. Chàng đã chết ngất rồi, may nhờ tinh mỡ đầy và cho uống linh đơn, lần lần tỉnh lại, mà còn yếu lắm.

*(Sau sẽ tiếp theo)*


SAIGON IMP. — DE L'UNION — TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES — L'Administrateur Gérant : NGUYÊN-VĂN-CỦA


Tirage à : 3155 ex
Saigon le 4/8/1922